

Úřední věstník

Evropské unie

C 84



České vydání

Informace a oznámení

Ročník 66

7. března 2023

Obsah

IV Informace

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

Evropská komise

2023/C 84/01	Směnné kurzy vůči euru – 6. března 2023	1
--------------	---	---

Evropský inspektor ochrany údajů

2023/C 84/02	Shrnutí stanoviska evropského inspektora ochrany údajů k návrhům nařízení o shromažďování a předávání předběžných informací o cestujících (API) (Úplné znění tohoto stanoviska je k dispozici v angličtině, francouzštině a němčině na internetových stránkách evropského inspektora ochrany údajů na adrese https://edps.europa.eu .)	2
--------------	---	---

INFORMACE ČLENSKÝCH STÁTŮ

2023/C 84/03	Informace požadované podle čl. 5 odst. 2 – Zřízení Evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 (Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 19))	5
--------------	--	---

V Oznámení

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

Evropská komise

2023/C 84/04	Oznámení o volném pracovním místě na pozici hlavního ekonoma se zaměřením na hospodářskou soutěž (platová třída AD 14) – Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž (GŘ COMP) – Přijetí dočasného zaměstnance podle čl. 2 písm. a) pracovního řádu ostatních zaměstnanců – COM/2023/10427	8
--------------	--	---

CS

JINÉ AKTY

Evropská komise

2023/C 84/05

Zveřejnění žádosti o zápis názvu podle čl. 50 odst. 2 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin

9

IV

(Informace)

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

Směnné kurzy vůči euru ⁽¹⁾

6. března 2023

(2023/C 84/01)

1 euro =

měna			směnný kurz		
USD	americký dolar	1,0646	CAD	kanadský dolar	1,4493
JPY	japonský jen	144,64	HKD	hongkongský dolar	8,3570
DKK	dánská koruna	7,4423	NZD	novozélandský dolar	1,7188
GBP	britská libra	0,88630	SGD	singapurský dolar	1,4324
SEK	švédská koruna	11,1590	KRW	jihokorejský won	1 381,49
CHF	švýcarský frank	0,9947	ZAR	jihoafrický rand	19,3688
ISK	islandská koruna	149,70	CNY	čínský juan	7,3802
NOK	norská koruna	11,1109	IDR	indonéska rupie	16 326,06
BGN	bulharský lev	1,9558	MYR	malajsijský ringgit	4,7673
CZK	česká koruna	23,545	PHP	filipínské peso	58,510
HUF	maďarský forint	377,00	RUB	ruský rubl	
PLN	polský zlotý	4,7090	THB	thajský baht	36,761
RON	rumunský lei	4,9205	BRL	brazilský real	5,5356
TRY	turecká lira	20,1236	MXN	mexické peso	19,1419
AUD	australský dolar	1,5807	INR	indická rupie	87,1445

⁽¹⁾ Zdroj: referenční směnné kurzy jsou publikovány ECB.

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ

Shrnutí stanoviska evropského inspektora ochrany údajů k návrhům nařízení o shromažďování a předávání předběžných informací o cestujících (API)

(2023/C 84/02)

(Úplné znění tohoto stanoviska je k dispozici v angličtině, francouzštině a němčině na internetových stránkách evropského inspektora ochrany údajů na adrese <https://edps.europa.eu>.)

Dne 13. prosince 2022 předložila Evropská komise dva legislativní návrhy týkající se shromažďování a předávání předběžných informací o cestujících („API“): návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o shromažďování a předávání předběžných informací o cestujících (API) pro usnadnění kontrol na vnějších hranicích (dále jen „návrh o údajích API pro správu hranic“) a návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o shromažďování a předávání předběžných informací o cestujících pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti (dále jen „návrh o údajích API pro vymáhání práva“) (společně dále jen „návrhy“).

Cílem návrhu o údajích API pro správu hranic je posílení a usnadnění účinnosti a účelnosti hraničních kontrol na vnějších hranicích a boje proti nedovolenému přistěhovalectví a nahrazení stávající směrnice Rady 2004/82/ES ⁽¹⁾ (dále jen „směrnice o údajích API“). Cílem návrhu o údajích API pro vymáhání práva je stanovit lepší pravidla pro shromažďování a předávání údajů API leteckými dopravci za účelem prevence, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti a doplnit stávající směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/681 ⁽²⁾ (dále jen „směrnice o jmenné evidenci cestujících“).

Vzhledem k tomu, že operace zpracování údajů, které by vyplynuly z návrhů, odpovídají již existujícím úkonům zpracování údajů stanoveným v právu Unie nebo je doplňují, zaměřuje se toto stanovisko především na nezbytnost a přiměřenost plánovaného zpracování údajů API z letů uvnitř EU a jeho slučitelnost se směrnicí o jmenné evidenci cestujících, jak je vykládána v rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-817/19 ⁽³⁾.

Ačkoli evropský inspektor ochrany údajů považuje navrhované řešení pro lety uvnitř EU obecně za dostatečné k zajištění souladu s rozsudkem Soudního dvora EU týkajícím se článku 2 směrnice o jmenné evidenci cestujících, vyzývá přesto spolunormotvůrce, aby zvážili vypracování harmonizovaných kritérií pro výběr letů uvnitř EU, u nichž by měly být shromažďovány údaje API, v souladu s podmínkami stanovenými Soudním dvorem. Evropský inspektor ochrany údajů dále doporučuje zvýšit bezpečnost zpracování údajů API ve směrovači dodatečnými zárukami, jako je pseudonymizace a/nebo šifrování údajů API, je-li to technicky a provozně proveditelné.

Stanovisko rovněž poskytuje další konkrétní doporučení, jako je potřeba v návrzích výslovně objasnit, že v případě, kdy není technicky možné, aby směrovač přenesl údaje API předané leteckými dopravci příslušným vnitrostátním orgánům, by tyto údaje měly být automaticky vymazány.

1. ÚVOD

1. Dne 13. prosince 2022 zveřejnila Evropská komise dva legislativní návrhy týkající se shromažďování a předávání předběžných informací o cestujících (dále jen „návrhy“):

⁽¹⁾ Směrnice Rady 2004/82/ES ze dne 29. dubna 2004 o povinnosti dopravců sdělovat údaje o cestujících (Úř. věst. L 261, 6.8.2004, s. 24).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti (Úř. věst. L 119, Úř. 4.5.2016, str. 132).

⁽³⁾ ECLI:EU:C:2022:491

- návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o shromažďování a předávání předběžných informací o cestujících (API) pro usnadnění kontrol na vnějších hranicích, kterým se mění nařízení (EU) 2019/817 a nařízení (EU) 2018/1726 a zrušuje směrnice Rady 2004/82/ES ⁽⁴⁾,
 - návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o shromažďování a předávání předběžných informací o cestujících pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti a o změně nařízení (EU) 2019/818 ⁽⁵⁾.
2. Cílem návrhu o údajích API pro správu hranic je posílení a usnadnění účinnosti a účelnosti hraničních kontrol na vnějších hranicích a boje proti nedovolenému přistěhovalectví ⁽⁶⁾ a nahrazení stávající směrnice 2004/82/ES.
 3. Cílem návrhu o údajích API pro vymáhání práva je stanovit lepší pravidla pro shromažďování a předávání údajů API leteckými dopravci za účelem prevence, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti ⁽⁷⁾ a doplnit stávající směrnici (EU) 2016/681.
 4. Návrhy jsou v souladu se schengenskou strategií z června 2021, předloženou ve sdělení Komise „Strategie pro zajištění plně funkčního a odolného schengenského prostoru“, v níž byla výslovně zdůrazněna potřeba většího využívání předběžných informací o cestujících v kombinaci se jmennou evidencí cestujících s cílem významně posílit vnitřní bezpečnost v souladu se základním právem na ochranu osobních údajů a základním právem na svobodu pohybu ⁽⁸⁾. Kromě toho na mezinárodní úrovni Rada bezpečnosti OSN a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) opakovaně vyzývaly ke zřízení a celosvětovému zavedení systémů pro předběžné informace o cestujících a jmennou evidenci cestujících pro účely prosazování práva ⁽⁹⁾.
 5. Toto stanovisko evropského inspektora ochrany údajů je vydáno v reakci na konzultaci Evropské komise ze dne 14. prosince 2022 podle čl. 42 odst. 1 nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány institucemi a jinými subjekty Unie ⁽¹⁰⁾. Evropský inspektor ochrany údajů vítá odkaz na tuto konzultaci ve 44. bodě odůvodnění návrhu o údajích API pro správu hranic a v 29. bodě odůvodnění návrhu o údajích API pro vymáhání práva. V tomto ohledu evropský inspektor ochrany údajů rovněž s uspokojením konstatuje, že již byl ohledně návrhů neformálně konzultován podle 60. bodu odůvodnění nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie.
 6. S ohledem na úzkou spojitost mezi návrhy ⁽¹¹⁾, včetně četných vzájemných křížových odkazů, se zdá být nejvhodnější, aby je evropský inspektor ochrany údajů posoudil v jednom stanovisku.

9. ZÁVĚRY

45. Vzhledem k výše uvedenému evropský inspektor ochrany údajů doporučuje spolunormotvůrcům toto:

- (1) zvážit vypracování harmonizovaných kritérií a metod pro výběr letů uvnitř EU, u nichž by měly být shromažďovány údaje API,
- (2) zahrnout konkrétní opatření v návrhu o údajích API pro vymáhání práva, která zajistí zabezpečení údajů API zpracovávaných za účelem prevence, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti, nebo alternativně odkázat na příslušná pravidla týkající se zabezpečení v návrhu o údajích API pro správu hranic,
- (3) v článku 12 návrhu o údajích API pro správu hranic vyjasnit, že v případě, kdy není technicky možné, aby směrovač následně přenesl údaje API příslušným vnitrostátním orgánům, by tyto údaje měly být automaticky vymazány,

⁽⁴⁾ COM(2022) 729 final.

⁽⁵⁾ COM(2022) 731 final.

⁽⁶⁾ Viz článek 1 návrhu o údajích API pro správu hranic.

⁽⁷⁾ COM(2022) 731 final, důvodová zpráva k návrhu o údajích API pro vymáhání práva, strana 3.

⁽⁸⁾ COM(2021) 277 final.

⁽⁹⁾ Rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2178 (2014), 2309 (2016), 2396 (2017) a 2482 (2019) a rozhodnutí ministerské rady OBSE č. 6/16 ze dne 9. prosince 2016 o posílení využívání předběžných informací o cestujících.

⁽¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽¹¹⁾ Viz 11. bod odůvodnění návrhu o údajích API pro vymáhání práva.

- (4) vyjasnit v návrhu o údajích API pro správu hranic rozdělení povinnosti předávat údaje API v případech, kdy je let označen sdíleným kódem mezi několika leteckými dopravci.

V Bruselu dne 8. února 2023.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI

INFORMACE ČLENSKÝCH STÁTŮ

Informace požadované podle čl. 5 odst. 2

Zřízení Evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)

(nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 (Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 19))

(2023/C 84/03)

I.1) Název, adresa a kontaktní osoba

Registrovaný název: Agrupamento Europeu de Cooperação Territorial Eurocidade Porta da Europa

Sídlo: Edifício da Alfândega, 6355-217 Vilar Formoso, Portugalsko

Kontakt: Miguel Pinto, camara@cm-almeida.pt

I.2) Doba trvání seskupení:

Doba trvání seskupení: zřízeno na dobu neurčitou

Datum registrace: 17.2.2023

II. CÍLE

Cíle spolupráce v rámci ESÚS Eurocidade Porta Europe:

- a) vypracovávat společné návrhy, v nich budou označeny hlavní problémy a překážky bránící hospodářskému rozvoji a stanovena nová opatření zaměřená na podporu hospodářské činnosti a vytváření pracovních míst a na boj proti vyliďňování oblastí v působnosti tohoto ESÚS; zajistit hospodářskou a sociální soudržnost, informovat o těchto návrzích vlády obou zemí s cílem zajistit spolupráci v rámci definování a provádění veřejných politik a získávání podpory Evropské unie,
- b) podporovat institucionální, hospodářskou, sociální, kulturní a environmentální konvergenci na území spadající pod toto ESÚS při využití přeshraničního aspektu jako příležitosti k územnímu a socioekonomickému rozvoji a za respektování cílů udržitelného rozvoje Agendy 2030,
- c) zavést mechanismy pro správu a zvyšování hodnoty území, které budou schopny udržet a přilákat obyvatele, vytvářet a konsolidovat dynamiku zaměstnanosti a zajistit stabilitu investic do odvětví představujících výrobní základnu,
- d) stimulovat místní podnikání a územní inovace coby základ integrovaného územního rozvoje a tím podpořit hospodářskou konkurenceschopnost, environmentální udržitelnost a blahobyt spojený se sociální soudržností a potažmo zakládání podniků, vytváření pracovních míst a příliv investic,
- e) provádět opatření, která odstraní nebo minimalizují náklady související s byrokracií, které poškozují podniky a občany na daném území,
- f) rozvíjet mechanismy stimulující oběhové hospodářství, nepřetržitý přísun nových poznatků do hospodářského systému, konkurenceschopné začlenění do globální ekonomiky a využívání digitálních prostředků,
- g) posilovat vztahy mezi členy ESÚS založené na vzájemné komplementaritě, vnitřních zdrojích a historii stovky let trvajícího soužití, a to formou prosazování modelu evropského občanství zaměřeného na společný prospěch a sociální spravedlnost,
- h) spojit úsilí a zdroje prostřednictvím plánování a společné správy stávajících nebo budoucích zařízení, služeb a infrastruktury na území spadajícím pod toto ESÚS a podporovat jejich využívání jako nástroje na podporu soužití obyvatelstva,

- i) provádět a řídit programy a projekty územní spolupráce spolufinancované Evropskou unií, realizovat a spravovat další smlouvy a dohody zaměřené na provádění všech opatření, jež by mohla čerpat prostředky z existujících či plánovaných finančních nástrojů v obou zemích,
- j) podporovat, posilovat a stimulovat potenciál pozemků pro průmyslové využití a atraktivitu podniků,
- k) oživit tradiční obchodní oblasti na území tohoto ESÚS prostřednictvím poskytování podpůrných služeb pro místní obchod a rozvoje nákupních center pod širým nebem,
- l) usilovat o zlepšení místní veřejné dopravy mezi hlavními centry tohoto ESÚS a tím podpořit mobilitu – coby udržitelné opatření využívající existující zdroje,
- m) prozkoumat možnost zavedení a uznání statusu „přeshraničního pracovníka“,
- n) zavádět společné mechanismy a programy zaměřené na modernizaci správy a infrastruktury v přeshraničním prostoru;
- o) podporovat vytváření dvojjazyčného obsahu v rámci tohoto ESÚS, zejména v souvislosti s poskytováním služeb,
- p) realizovat společné vzdělávací programy zacílené na stávající podnikatelskou základnu, a to prostřednictvím dohod a protokolů se subjekty, jež jsou součástí vědecko-technologického systému, vzdělávacími organizacemi a dalšími subjekty, které jsou k tomuto účelu způsobilé, s cílem podpořit provádění inovativních projektů a rozvoj nových dovedností a kvalifikace lidských zdrojů, a to jak pokud jde o nezaměstnané osoby, tak osoby v zaměstnání či samostatně výdělečně činné,
- q) stimulovat partnerskou spolupráci mezi různými vzdělávacími centry a centry odborného vzdělávání působícími na území tohoto ESÚS, zaměřenou na realizaci společných projektů, a to v úzké spolupráci s ostatními místními orgány,
- r) posílit koordinaci pohraničních zdrojů v oblasti civilní ochrany a bezpečnosti podporou a zprostředkováváním kontaktů mezi odpovědnými subjekty na španělské i portugalské straně za účelem plánování a společného řízení lidských a materiálních zdrojů v oblasti prevence rizik a společných intervencí v případě mimořádné události nebo katastrofy,
- s) spolupracovat se správními orgány obou zemí na zlepšení zdravotní péče,
- t) vytvořit společné programy na podporu hospodářské činnosti, a to i za pomoci rozvoje portugalsko-španělských vztahů a zapojení podnikatelských organizací v rámci tohoto ESÚS,
- u) nabízet veřejné služby prostřednictvím „průkazu euroobčana“, jenž by měl být hlavním nástrojem přínosů společného soužití,
- v) podporovat přípravu plánu na posílení cestovního ruchu podle kritérií správy založené na spolupráci, jehož cílem bude přeměnit toto ESÚS ve výjimečnou turistickou destinaci za využití specifík existujících na obou stranách a společné historie,
- w) vypracovat integrovaný plán tematických a specializovaných veletrhů na podporu interních produktivních zdrojů, a to společně a s využitím úspor z rozsahu,
- x) každoročně společně organizovat mimoškolní aktivity a sportovní a kulturní akce a podporovat tak vzdělávání mládeže zaměřené na posilování vědomí evropského občanství,
- y) podporovat v rámci území ESÚS pořádání španělsko-portugalských akcí, které mají potenciál přilákat turisty, návštěvníky a investice a stimulovat podnikatelský, obchodní a kulturní dialog a výměnu,
- z) veškeré další cíle, jež mohou přispět k přeshraniční a meziregionální spolupráci, při respektování vnitřních kompetencí každého člena ESÚS Eurocidade Porta da Europa v souladu s čl. 7 odst. 2 nařízení o ESÚS ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) (Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 19).

III. DALŠÍ PODROBNOSTI TÝKAJÍCÍ SE NÁZVU SESKUPENÍ

IV. ČLENOVÉ

IV.1) **Celkový počet členů seskupení:** 4IV.2) **Státní příslušnost členů seskupení:** ES, PTIV.3) **Údaje o členech** ⁽²⁾**Oficiální název:** obec Almeida**Poštovní adresa:** Praça da Liberdade, n.º 8, Almeida, 6355-130, Portugalsko**Internetové stránky:** <https://www.cm-almeida.pt/>**Druh člena:** místní orgán**Oficiální název:** místní úřad Fuentes de Oñoro**Poštovní adresa:** Plaza España, 1, Fuentes de Oñoro, 37480, Španělsko**Internetové stránky:** <https://ayuntamientofuentesdeonoro.com/>**Druh člena:** místní orgán**Oficiální název:** místní úřad Ciudad Rodrigo**Poštovní adresa:** Plaza Mayor, 27, Ciudad Rodrigo, 37500, Španělsko**Internetové stránky:** <https://www.ciudadrodrigo.es/>**Druh člena:** místní orgán**Oficiální název:** obec Vilar Formoso**Poštovní adresa:** Rua do Externato, n.º 11, Vilar Formoso, 6355-265, Portugalsko**Internetové stránky:** <http://www.jf-vilarformoso.pt/>**Druh člena:** místní orgán

⁽²⁾ Vložte údaje o všech členech.

V

(Oznámení)

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

EVROPSKÁ KOMISE

Oznámení o volném pracovním místě na pozici hlavního ekonoma se zaměřením na hospodářskou soutěž (platová třída AD 14)

Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž (GŘ COMP)

Přijetí dočasného zaměstnance podle čl. 2 písm. a) pracovního řádu ostatních zaměstnanců

COM/2023/10427

(2023/C 84/04)

Evropská komise zveřejnila oznámení o volném pracovním místě (značka COM/2023/10427) na pozici hlavního ekonoma se zaměřením na hospodářskou soutěž v Generálním ředitelství pro hospodářskou soutěž (platová třída AD 14).

Chcete-li se seznámit se zněním oznámení o volném pracovním místě ve 24 jazycích a podat přihlášku, navštivte tuto stránku na webu Evropské komise: <https://europa.eu/lv63qnF>

JINÉ AKTY

EVROPSKÁ KOMISE

Zveřejnění žádosti o zápis názvu podle čl. 50 odst. 2 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin

(2023/C 84/05)

Tímto zveřejněním se přiznává právo podat proti žádosti námitku podle článku 51 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ⁽¹⁾ do tří měsíců ode dne tohoto zveřejnění.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

„Varaždinsko bučino ulje“**EU č.: PGI-HR-02632 – 11.9.2020****CHOP () CHZO (X)****1. Název (názvy) [CHOP či CHZO]**

„Varaždinsko bučino ulje“

2. Členský stát nebo třetí země

Chorvatská republika

3. Popis zemědělského produktu nebo potravin**3.1. Druh produktu**

Třída 1.5. Oleje a tuky (máslo, margarín, oleje atd.)

3.2. Popis produktu, k němuž se vztahuje název uvedený v bodě 1

„Varaždinsko bučino ulje“ je panenský jedlý olej získávaný pražením a mechanickým lisováním semen tykve obecné (*Cucurbita pepo* L.).

Olej „Varaždinsko bučino ulje“ má tmavě zelenou až černou barvu s načervenalým nádechem. Ve vůni převládá pražené aroma v kombinaci se specifickou chutí připomínající ořechy, bez jakéhokoli neobvyklého zápachu po žluknutí či nezvyklé chuti. Olej „Varaždinsko bučino ulje“ je aromatický, má hebkou a jemnou chuť a jasně rozpoznatelnou vůni pražených tykvových semen. Vyznačuje se aromatickými, kořeněnými tóny a vyváženou vůní. Olej „Varaždinsko bučino ulje“ obsahuje nejméně 70 % nenasycených mastných kyselin, podíl volných mastných kyselin (vyjádřený jako kyselina olejová) činí ≤ 1 % a peroxidové číslo ≤ 4 mmol O₂/kg. Olej „Varaždinsko bučino ulje“ se vyznačuje harmonickou, ušlechtilou a vizuálně atraktivní strukturou, dobrou viskozitou a lesklým odstínem. Olej „Varaždinsko bučino ulje“ se stácí do skleněných nádob o objemu nejvýše 1 litr.

(¹) Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 1.

3.3. *Krmivo (pouze u produktů živočišného původu) a suroviny (pouze u zpracovaných produktů)*

Olej „Varaždinsko bučino ulje“ se vyrábí ze sušených semen tykve obecné (*Cucurbita pepo* L.).

3.4. *Specifické kroky při produkci, které se musejí uskutečnit ve vymezené zeměpisné oblasti*

Všechny fáze produkce oleje „Varaždinsko bučino ulje“, od pěstování tykví až po sklizeň semen a jejich zpracování na olej, musí probíhat ve vymezené zeměpisné oblasti uvedené v bodě 4.

3.5. *Zvláštní pravidla pro krájení, strouhání, balení atd. produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

–

3.6. *Zvláštní pravidla pro označování produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

–

4. **Stručné vymezení zeměpisné oblasti**

Zeměpisnou oblastí produkce oleje „Varaždinsko bučino ulje“, od pěstování tykví až po výrobu oleje, je celá Varaždinská župa. Varaždinská župa sousedí na severozápadě se Slovinskem, na severu s Mezimuřskou župou, na východě s Koprivnicko-križevickou župou, na jihu se Záhřebskou župou a na jihozápadě s Krapinsko-zagorskou župou.

5. **Souvislost se zeměpisnou oblastí**

Příčinná souvislost mezi olejem „Varaždinsko bučino ulje“ a oblastí produkce je založena na jeho pověsti, která vychází z dlouhé tradice výroby tohoto oleje ve Varaždinské župě.

Specifičnost zeměpisné oblasti

Většina půdy ve Varaždinské župě je orná, a proto se zde lidé již od nepaměti živí zemědělstvím. Pro pěstování tykve obecné má tato zeměpisná oblast příznivé klimatické a půdní podmínky. Podle Köppenovy klasifikace má Varaždinská župa mírně teplé a mírně chladné podnebí. Klimatické podmínky během květu a sklizně tykví, měřené v rozpětí několika let, vykazují průměrnou teplotu mezi 14,9 °C a 20,1 °C, relativní vlhkost činí 78,3 % až 85 % a průměrné měsíční srážky jsou v rozmezí 73 mm až 100 mm. Nejdeštivější jsou tři letní měsíce (červen–srpen), kdy průměrný úhrn srážek přesahuje 90 mm, což představuje přibližně třetinu ročního úhrnu srážek. Zhruba 60 % srážek spadne během vegetačního období. Toto schéma srážek zaručuje příznivé podmínky pro pěstování tykví a tykvových semen, z nichž se olej „Varaždinsko bučino ulje“ vyrábí. Půda a mikroklima hrají při pěstování tykví významnou roli, což vysvětluje zvláštní kvalitu oleje „Varaždinsko bučino ulje“ v těchto klimatických a půdních podmínkách.

Výroba oleje „Varaždinsko bučino ulje“ ve Varaždinské župě má již staletou tradici. Podle historických záznamů obyvatelé obce Biškupec u Varaždinu pěstovali tykve a vyráběli dýňový olej již před 150 lety. Dýňový olej se začal vyrábět v polovině 19. století a jeho producenti jej prezentovali na různých veletrzích. Na prvním dalmatsko-chorvatsko-slavonském veletrhu, který se konal v srpnu, září a říjnu roku 1864 v Záhřebu, byly vystaveny pouze dýňové oleje vyrobené ve Varaždinské župě. Vyráběli je baron Metel Barlabaševečki Ožegović z obce Bela a baron Juraj Rauch z obce Martijanec, přičemž obě obce se nacházejí ve Varaždinské župě (Šuhaj & Devide, 1864, Prva izložba dalmatinsko-hrvatsko-slavonska mjeseca kolovoza, rujna i listopada 1864 obdržavana u Zagrebu [První dalmatsko-chorvatsko-slavonský veletrh v srpnu, září a říjnu roku 1864 v Záhřebu], Brzotisak A. Jakić).

Průmyslová výroba oleje „Varaždinsko bučino ulje“ se datuje od roku 1917, kdy ve Varaždíně zahájila provoz První varaždinská továrna na výrobu hydraulického oleje. Objem výroby oleje „Varaždinsko bučino ulje“ narostl díky využití loupacích strojů, kvůli kterým odpadl zdlouhavý proces loupaní tykvových semen před zpracováním, a díky výrobnímu závodu, který odkupoval veškerou produkci tykvových semen ve Varaždinské župě.

Olej „Varaždinsko bučino ulje“ je zmíněn v díle „Monografija Općine Vidovec“ (Monografie obce Vidovec) jako jeden ze symbolů této oblasti. Tykvová semena a dýňový olej se v obci Vidovec poblíž Varaždínu vyrábí již více než sto let, přičemž první lisovna, která zpracovávala dýňová semena na olej, zde byla otevřena v roce 1936. Obyvatelé Varaždinské župy produkují olej „Varaždinsko bučino ulje“ špičkové kvality již po desítky let, a to díky dlouhé tradici této výroby, nezměrné péči a zručnosti při obdělávání půdy, produkci a zpracování osiva a díky pravidelným investicím do know-how a technologií.

Vlastnosti produktu „Varaždinsko bučino ulje“ jsou výsledkem místních postupů používaných při jeho výrobě. Na základě zkušeností a know-how producentů se semena zpracovávají při nižších teplotách, a olej „Varaždinsko bučino ulje“ tak uvolňuje sladší aromatické tóny, než kdyby se semena zpracovávala při běžných teplotách pražení. Kromě toho se při zpracování mletých tykvových semen na pastu přidává malé množství kuchyňské soli, což přispívá ke specifickým jakostním znakům oleje „Varaždinsko bučino ulje“ (Nenad Martinec, Sandra Balbino, Jasminka Dobša, Vesna Šimunić-Mežnarić, Saša Legen: Makroprvky a mikroprvky v dýňových olejích: vliv zpracování, období sklizně a země původu, Food Science & Nutrition, 2019, s. 1–11).

Specifičnost produktu

Proces zpracování tykvových semen na olej „Varaždinsko bučino ulje“ je specifický – na rozdíl od výroby jiných rostlinných olejů se tento olej získává mechanicky a za tepla, bez jakýchkoli přísad. Vzniká tak vysoce jakostní olej s příznačnými organoleptickými vlastnostmi.

Olej „Varaždinsko bučino ulje“ je aromatický, s vytríbenou, jemnou chutí a vůní. Má aromatické, kořeněné tóny s lehce rozpoznatelnou vůní pražených tykvových semen. K příjemné a harmonické chuti produktu „Varaždinsko bučino ulje“ přispívá vyvážená vůně pražených tykvových semen.

O olej „Varaždinsko bučino ulje“ se v rostoucí míře zajímá i vědecká obec a olej se stále častěji stává předmětem prací, které jeho vlastnosti analyzují a srovnávají ho s jinými dýňovými oleji. Výzkum ukázal, že pokud jde o základní standardní jakostní parametry, olej „Varaždinsko bučino ulje“ svými vlastnostmi vyniká. Pokud jde o podíl volných mastných kyselin (vyjádřených jako kyselina olejová, s hodnotou $\leq 1\%$) a peroxidové číslo (≤ 4 mmol O_2 /kg), mají oleje „Varaždinsko bučino ulje“ vyráběné ve Varaždinské župě nejnižší víceleté průměrné hodnoty v porovnání s dýňovými oleji vyráběnými v jiných oblastech Chorvatska, jinými slovy: jsou kvalitnější (Sandra Balbino: Vrhunska kvaliteta bučinog ulja – izazovi i mogućnosti, I. Znanstveni skup – Varaždinsko bučino ulje [Dýňový olej nejvyšší jakosti – výzvy a příležitosti, první vědecká konference – Varaždinsko bučino ulje], 2020, abstrakt). „Varaždinsko bučino ulje“ obsahuje vysoký podíl nenasycených mastných kyselin, jako je esenciální kyselina linolová a olejová (nejméně 70 % nenasycených mastných kyselin).

Díky svému složení mastných kyselin je olej „Varaždinsko bučino ulje“ jedním z nejdůležitějších zdrojů omega-3 nenasycených mastných kyselin, jejichž prospěšnost pro zdraví byla vědecky prokázána (Ivančica Delaš, 2010: Zaboravljene vrijednosti – bučino ulje [Zapomenuté prospěšné účinky dýňového oleje], str. 38–42, Hrvatski časopis za prehrambenu tehnologiju, biotehnologiju i nutricionizam 5 [1–2]).

Varaždinská župa je na olej „Varaždinsko bučino ulje“ hrdá. Je mu věnována část informační brožury s názvem „Katalog poljoprivrednih proizvoda i proizvođača Varaždinske županije“ (Katalog zemědělských produktů a producentů Varaždinské župy) a je uváděn také v propagačních materiálech, které župa vydává ve spolupráci s výrobcí a šéfkuchaři na podporu dobrého jména tradičních produktů. Mezi další publikace patří leták nazvaný „Varaždinsko bučino ulje“ a dětské obrázkové knihy „Šetnja varaždinskim krajem“ (Procházka varaždinským krajem) a „Dobrodošli u Bučograd“ (Vítejte v Dýňově), které jsou oleji „Varaždinsko bučino ulje“ věnovány. To vše svědčí o dobré pověsti oleje „Varaždinsko bučino ulje“ ve Varaždinské župě i v celém Chorvatsku.

Ve vymezené zeměpisné oblasti má výroba proslulého oleje „Varaždinsko bučino ulje“ bohatou tradici a název „Varaždinsko bučino ulje“ se dodnes používá v běžném jazyce (faktura a dodací list, 2018, vystaveny společností Uslužna uljara Patrčević [Lisovna oleje Patrčević]).

Příčinná souvislost mezi zeměpisnou oblastí a produktem

Příčinná souvislost mezi produktem „Varaždinsko bučino ulje“ a Varaždinskou župou se zakládá na staleté tradici výroby, díky níž získal produkt postupem času svoji proslulost.

Olej „Varaždinsko bučino ulje“ je nedílnou součástí kulinářského dědictví varaždinského regionu. Díky svým gastronomickým vlastnostem – charakteristické oříškové chuti (Petra Regović, diplomová práce, 2013, s. 1 a 53) a vůni pražených tykvových semen – je olej „Varaždinsko bučino ulje“ již více než sto let nepostradatelný při tradiční přípravě pokrmů, které jsou pro varaždinský region typické.

V různých publikacích o přípravě lahůdek, v receptech a turistických průvodcích je olej „Varaždinsko bučino ulje“ popisován jako typický produkt varaždinského regionu, který mnozí spotřebitelé považují za varaždinskou specialitu (Čuvari tradicije, okusa i mirisa varaždinskog kraja [Strážci tradic, chutí a vůní varaždinského regionu], 2016; „Varaždinsko bučino ulje“, leták).

Slavný šéfkuchař Damir Crleni je autorem jednoduchých receptů na přípravu různých pokrmů, jejichž hlavní ingrediencí je olej „Varaždinsko bučino ulje“. Recepty byly sesbírány do kuchařky, kterou vydala Varaždinská župa (Damir Crleni 2018, „Varaždinsko bučino ulje“, Knjiga recepata [„Varaždinsko bučino ulje“ – kniha receptů], přičemž výhradně dýním a oleji „Varaždinsko bučino ulje“ se věnuje autorova tradiční kuchařka varaždinského kraje (Damir Crleni 2019, Tradicijiska kuharica, knjiga recepata [Tradiční kuchařka, kniha receptů]).

O proslulosti produktu svědčí i skutečnost, že se olej „Varaždinsko bučino ulje“ pravidelně představuje na festivalech, výstavách a akcích konaných v rámci Varaždinské župy. Od roku 2011 se pořádá „Izložba bučinog ulja“ (výstava dýňového oleje), jejímž cílem je zvýšení povědomí producentů a spotřebitelů o důležitosti konzumace tohoto produktu. Výstava se pořádá každoročně a od roku 2018 získala díky účasti producentů dýňového oleje z Rakouska, Slovinska a Maďarska mezinárodní rozměr. Pořádají se ochutnávky dýňových olejů, hodnotí se vlastnosti jednotlivých olejů a nejlépeším producentům jsou udělovány certifikáty a ceny. Jakost oleje „Varaždinsko bučino ulje“ byla v průběhu několika desetiletí oceněna na výstavách konaných mimo Chorvatsko, o čemž svědčí řada ocenění a cen, které tento olej získal v posledních letech v Paříži, Belgii a Rakousku (Monde Selection, GOLD QUALITY AWARD v 59. celosvětovém výběru potravinářských výrobků 2020; Agence pour la Valorisation des Produits Agricoles, 18ème Concours International „Les Huiles du Monde“ AVPA-Paris 2020; třetí Alpe-Adria Ölprämierung, Rakousko, 2020).

Olej „Varaždinsko bučino ulje“ zaujímá čestné místo hned vedle dalších tradičních produktů také při propagaci cestovního ruchu ve Varaždinské župě. Propagační materiál „Varaždinska županija: Put kroz vrijeme“ (Varaždinská župa: cesta časem) zdůrazňuje, že olej „Varaždinsko bučino ulje“ je již od nepaměti základním ochucovadlem pokrmů při hostinách s ochutnávkou tradičních pokrmů, které jsou připravovány návštěvníkům kraje (turistické sdružení Varaždinské župy, 2014, Skromni i svečani objed, Na seljačkim kolima [Pokrmy všední i slavnostní, Na sedláckém voze], s. 14).

Všechny dostupné dokumenty svědčící o souvislosti oleje „Varaždinsko bučino ulje“ se zeměpisnou oblastí byly zahrnuty do monografie, která přehledně informuje o tradiční výrobě, stávající technologické úrovni a nejnovějších vědeckých poznatcích o výživových a zdravotních účincích tohoto oleje (Roman Ozimec, Dragutin Vincek, Sandra Balbino, Mara Bogović, Davor Hostić, Damir Crleni, Ivan Goričanec: Varaždinsko bučino ulje – monografija [Varaždinsko bučino ulje: monografie] 2020, s. 1–208).

Díky místním drobným výrobcům, kteří název oleje užívají po generace ve své běžné mluvě i při obchodování na místních trzích, si olej „Varaždinsko bučino ulje“ uchoval svou pověst dodnes (Varaždinske vijesti, 1982, Potvrda dobrog ugleda [Potvrzení dobré pověsti], s. 12.); Varaždinske vijesti, 1984, Bogata i raznovrsna zimnica [Bohaté a rozmanité zásoby na zimu], s. 10).

Odkaz na zveřejnění specifikace

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/proizvodi_u_postupku_zastite-zoi-zozp-zts/Varazdinsko_bucino_ulje_specifikacija_14092022.pdf

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)

ISSN 1725-5163 (papírové vydání)



Úřad pro publikace
Evropské unie
L-2985 Lucemburk
LUXEMBURSKO

CS